

Egy hét múlva nyit a megújult egyetemi klub

Klíma szellőzteti a JATE-t

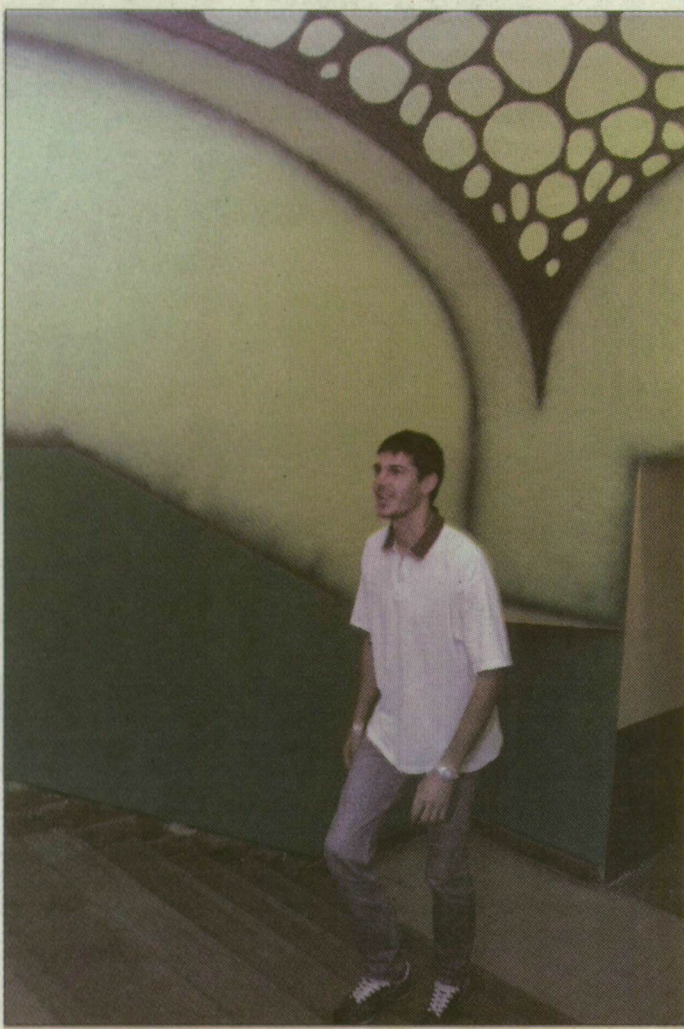
Már elkészült a felújítás nagy része a JATE-klubban, de szeptember 5-éig még várni kell a nyitásra. Klímákat szereltek föl a nagyteremben, elkerülendő a zsúfolt programokon megszo-

kott „szaunát”, és új színekbe öltöztették a helyet.

Friss festékszag lengi be még a JATE-klub pincéjét, a design festése is folyamatban van, de a szeptember ötödikei nyitóbulira már teljesen megújulva fogadja majd az egyetemista és főiskolás közönséget. Habár már a gólyatábori hetekre szerettek volna elkészülni a felújítással, ez sajnos nem sikerült. – Ha azt akarjuk, hogy a befektetett munka és pénz időtálló legyen, akkor nem lehet a festés másnapján beengedni a bulizókat a klubba – mondja Csaba Levente klubvezető. Magyarázatként hozzátesszi, a teljes renoválás mintegy tízmillió forintba került.

Körbejárva a klubot, rögtön föl-tűnnek a vidámabb, világosabb színre festett falak, ajtók, bútorok és néhol már a felfüggesztett, vaksi fényt adó függőlámpák lecserélése is megtörtént spotlámákra. Ami kevésbé szembeötlő, de talán a legfontosabb: négy klímaberendezést szereltek föl a nagyteremben – megtartva és kitaraktatva az eddig működő légbe-fúvós rendszert is –, ami lehetővé teszi a komfortosabb mulatozást a zsúfolt bulikon a mindedig izasztó „szauna” helyett. A rendszer fölvatása az első partyig persze várat magára. A kisterem öreg foteljeinek kicserélésére sajnos nem futotta, de szeretnék összel azokat is megújítani.

A júliusban kinevezett klubvezetőtől megtudtuk, a vizuális színvonal-emelkedést nem követi majd az árak növekedése: továbbra is arra az egyetemista, fő-

Csaba Levente a megújult klubban

Fotó: Schmidt Andrea

iskolás törzsközönségre számítnak, akikre eddig, de a város polgárait is szeretettel várják. A programszerkezetben továbbra is helye lesz a kari esteknek, a pénteki vendég DJ-knek és a koncerteknek. A koncertek szervezéséhez egyébként támogatást kap a klub a PANKKK kormányzati programtól, ami estenként a fel-lepti díj felét is elérheti.

T. R.

KONCERTEK SZEPTEMBERBEN

Az egyébként is „erős” szeptemberi nyitónapban a következő zenekarokat láthatják az érdeklődők: 12-én a PUF-ot, 13-án a Besh'o drom-ot, 20-án a Rozsdamarót – tánccházal egybekötve, 21-én a Kistehén Tánczenekart, 23-án a Heaven Street Sevent, 28-án pedig a SZIN-en botrányt kaváró Hoologans-t.

A fénysebességű számítógépek és a fehérjék

A kutatás világélvonalában a szegedi szabadalmak

A biológiailag aktív fehérjéknek a fénnel működtetett komputerek létrehozásában is szerepük lehet. A biofizikusok világszerte kutatják a lehetőséget: a fény működtette számítógép teljesítménye a jelenlegiekénél sokkal nagyobb, működése sokkal gyorsabb lehet – hiszen a fény fénysebességgel halad. Az MTA Szegedi Biológiai Központ (SZBK) Biofizikai Intézete már ezzel kapcsolatban is nyújtott be szabadalmat.

– Az életet is a fizika törvényei szabályozzák, a fizika az a terület, ahol az élet jelenségeinek alapjáig le lehet menni, kideríteni, hogyan működnek például a DNS-molekulák, fehérjék – mondja Ormos Pál Széchenyi-díjas akadémikus, az SZBK Biofizikai Intézet igazgatója. Mindehhez speciális eljárásokra van szükség. S egyre kisebb műszerekre, melyek révén óriási mennyiségben, gyorsan végezhetők a szükséges vizsgálatok.

E mikroméretű eszközök egyik fajtáját, melynek előállításán, más egyebek mellett, az intézet dolgozik, mikrofluidikai eszközöknek hívják – a fluidika a folyadékok tudománya, az említett vizsgálatokban folyadékok szerepelnek.

Fizikai törvények

Nincs könnyű dolga a mikroműszerek kifejlesztésén dolgozó tudományos műhelynek: a nagyon kis méretek esetében, alapvető fizikai törvények miatt, a folyadékok áramlása egészen eltér a hétköznapiakban megszokottól. Az ügy különleges mivoltát jelzi: a mikrofluidikai eszközöket, és a hozzájuk szükséges, mozgó alkatrészeket, motorokat fény segítségével készítik. Egészen pontosan: fotopolimerizációs eljárással, fényre keményedő anyagokat lézerral megvilágítva. E motorok fénnel hajthatók – ilyen kis méretek esetében ugyanis a fény ereje elég a testek mozgatására.

Nagyreményű szabadalmak

Az intézetnek már van is szabadalma fénnel készített, optikailag hajtott, mikrofluidikai eszközökben alkalmazható mechanikus motorokra. Nemrég pedig a fény segítségével történő folyadékáramlás megvalósíthatóságával kapcsolatban nyújtott be szabadalmat a biofizikai kutatások területén világviszonylat-

ban is élenjáró szegedi műhely. S miként jön össze a fénnel a folyadék? Úgy, hogy a folyadék ionokat tartalmaz, tehát a nagyon keskeny, nagyon kis méretű csatornában elektromos térrel mozgatható. És ha a csatorna fala megfelelő, fényérzékeny anyagból áll, akkor az elektromos tulajdonságok fénnel változtathatók, így – közvetve – változtatható a folyadék mozgása is. Ebből az ember csupán annyit észlel, hogy kvázi fény irányítja a folyadékot.

Biológia

a csúcstechnológiában

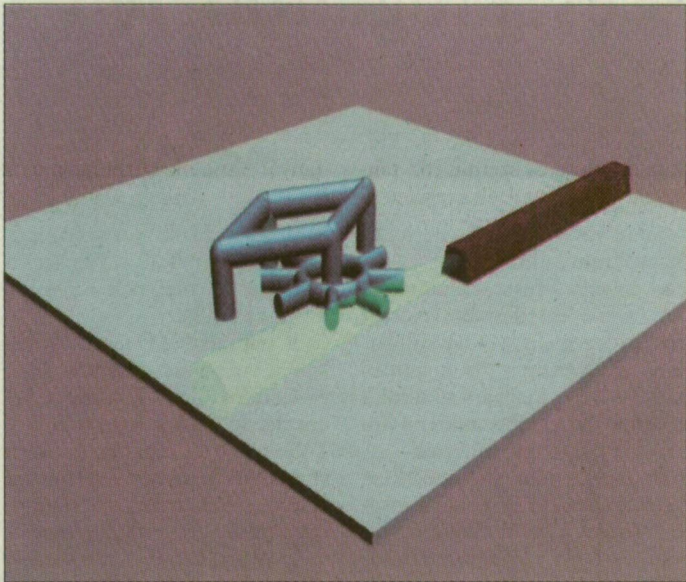
A fény vezérlésének megoldása szintén kapcsolódik a biotechnológiához. A fénnel vezérelt fénykapcsoló a modern, fényen alapuló telekommunikációnak nagyon fontos, máig nem megnyugtatóan megoldott kérdése, melyre az intézet biológiai anyagok alkalmazásával keresi a választ. – Bizonyos, biológiailag aktív fehérjék révén ugyanis a fénykapcsolás megvalósítható – mondja Ormos Pál. Az intézet egyik benyújtott szabadalmának

OPTIKAI TELEFONKÖZPONT

Olyan kérdésekkel is foglalkoznak az intézetben, melyek, legalábbis első látásra, még csak áttételesen sem kapcsolódnak az élettudományokhoz – viszont ugyanannyira fontosak. Az optikai telekommunikációban sok olyan feladat van, melyekkel kapcsolatban már közel a megoldás. „Tiszta optikai” adattovábbítással dolgozó telekommunikációs rendszereket a világon eddig még sehol nem tudtak létrehozni, holott nagyon nagy szükség volna rájuk. S a biofizikai intézetnek e területen is ígéretes eredményei vannak – egy optikai kapcsolóra benyújtott szabadalmát épp most értékeli az Egyesült Államokban. S úgy tűnik, az eredmény nagyon hamar meglesz.

a fény-telekommunikáció, illetve a részben optikai komputer megvalósításában lenne szerepe. Utóbbiakban elektromos áram helyett fény viszi az információt, s ez rendkívül megnöveli a komputer működési sebességét, hatékonyságát. A fény ugyanis – nem meglepő – fénysebességgel száguld.

F. CS.

Fény hajtotta, integrált optikai motor az SZBK Biofizikai Intézetéből. Mikrométeres nagyságrend

Fotó: DM

PartnerGáz
Számíthat a megoldásainkra.

Ellenőriztesse évente gázkészülékeit és kéményét, hogy biztosítsa otthona komfortos és biztonságos melegét! Fűtésrendszere egyszerre válik biztonságossá és energiatakarékosabbá a PartnerGáz szakembereinek alapos, lelkiismeretes karbantartása után. További információkért forduljon a Dégáz Rt. ügyfélszolgálati irodáihoz vagy látogassa meg a www.partnergaz.hu honlapot.

Fontos Önnek otthona biztonságos melege?

A PartnerGáz szakemberei gondját viselik gázkészülékeinek!

www.degaz.hu Természetesen Önért, természetesen a holnapért.

Dégáz

Dégáz, a Gaz de France Csoport tagja

Az újszegedi teknőösök

Hívtam egyszer Ökrös Laci a kulturális rovatba. Akkor még, amikor Akác Laci elment Pestre. Később Ökrös is elment, ez is tanulságos volt, de most arról beszélünk csak, amivel akkor megkínált. Szeged festőiről és szobrászairól szóló veretes írásokkal kellett volna teljesítenem a havi normát. Belegondoltam jól. Volt közöttük egy-kettő, akiért a lelkemet is odaadtam volna, de mi lett volna a többivel? Vagy mi lett volna velem? Ha az igazat írom, darabokra szednek. Tóth Sanyiról is szólhatnék most ünnepi lelkülettel, mert egyrészt nagyon becsülöm érmeit és szobrocskáit, újabban meg a templomkapuit, de tartok tőle, nekem esnének a többiek. (A templomkapuk ürügyén arra is biztattam, ha majd a mennyország kapuját is ő készíti kalapált vagy öntött bronzból, építsen bele titkos jelszót, és baráti alapon nekünk mindenképpen árulja el.) Alkalmat kínálna most megjelent szép albuma a lelkendezésre, vállalnám is még azt is, hogy gyerekkorom átkozott játéka-hoz hasonlóan cserebókos pörgettyűt csináljanak belőlem mások, de egyelőre elhessentem magamtól. Kijelentem viszont, hogy Tóth Sándor jó szobrász.

Sorsát ismervé, albumát lapozgatva nagyon föltűnik, sok szép munkája van Nyíregyházán, Miskolcon, és csak kevés Szegeden. Érzékeny volt a lelke akkor is, amikor már kaphatott volna valami kis odafigyelést városunktól, de mivel nem akkorát kapott, fogta magát, elment. Ahogy elment Akác Laci is, Ökrös Laci is tőlünk, meg az irodalom és tudomány számos jeles képviselője is elment. Akkoriban fogalmazódott meg a városban, hogy fölnevelő és elbocsátó, bennem meg ez a keserű mondat, akkor még

csak Szegedre vonatkoztatva: cél a KÖZÉPSZER alsó széle közepe! Sanyi megközelíteni se tudta a középszer, túlnőtt rajta. Miskolc szülővárosa, édes gyermekeként illik is otthagynia lelki-testi ujjlenyomatát, de Nyíregyházának ilyen előjogai nem voltak. Mégis ott van a legtöbb.

Azt se mondhatom, hogy többi városunkban nem élvezne külön megbecsülést, és föltétlen elsőbbséget a marcipánszobrász, vagy gyorstüzelő társa, de ahol a tehetség otthon van, annak a neve általa is fényesedik. Hallom most, kijelenti valaki miniszteri székből, hogy Magyarország mezőgazdasági ország volt, és az is marad. Akartunk mi már ipari ország is lenni, és jól ráverni Amerika fenekére, most megint visszavetlünk mezőgazdaságivá? Mikor merjük kimondani, hogy okos és tehetséges nép a mienk, okos és tehetséges országgá szeretnénk lenni? Ebbe aztán belefért az ipar is, a mezőgazdaság is, és az összes szellemi termék, ha súlya van. A KÖZÉPSZER alattiak pedig egyszerűen kirotálódának. Legfőbb fejeinkből talán több maradna itthon.

Többször összefutottam már Sanyival Újszegeden. A kertünkéből jövők haza, ő meg ballag a műtermébe, vagy onnan hazafelé ő is. A víztorony mellett, a Holt-Maros támasztékánál láttam néhányszor. Tavasz táján két teknőst figyelt, emeletes változatban. Érem lesz ebből egyszer, vagy marokba való kis műtyürke? Azt mondogatom neki azóta is, valamelyik bazilika kapujába beszerkeszthetné, hiszen a teknőselet is élet. Szerelni tűzét kegyelmi állapotnak is tekinthetjük. Mindenesetre azok szegedi teknőösök.

H. D.